

ELISABETA IONIȚĂ

Centenarul nașterii lui Vladimir Ilici Lenin prilejuiește trecerea în revistă a marilor tradiții de luptă revoluționară ale clasei muncitoare, luptă purtată sub conducerea Partidului Comunist Român, care în întreaga sa activitate s-a călăuzit și se călăuzește după concepția materialist-dialectică despre lume și societate.

Acest lucru se poate vedea deosebit de clar și vizitînd Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România.

Trecînd din sală în sală, privind pe panouri și în vitrine, descoperim documente care dovedesc convingător faptul că viața și activitatea lui V. I. Lenin, precum și lucrările sale, au fost bine cunoscute în țara noastră.

Una dintre primele știri care a apărut în publicistica socialistă din România în ultimul deceniu al secolului trecut, cuprinzînd referiri ale lui V. I. Lenin despre România, o constituie necrologul «Friederich Engels» din 1895 în care se arăta că: «*Rămăs singur după moartea lui Marx, Engels a continuat să fie sfătuitorul și conducătorul socialiștilor europeni. Lui i se adresau pentru sfaturi și directive, în egală măsură, atît socialiștii germani, a căror forță, cu toate persecuțiile din partea stăpînirii, creștea rapid și neconținut, cît și reprezentanții țărilor înapoiate, de pildă spaniolii, românii, rușii, care trebuiau să-și chibzuiască și să-și măsoare primii lor pași*».

Legăturile existente între mișcarea socialistă din România și mișcarea revoluționară din Rusia, la sfîrșitul secolului al XIX-lea, au avut ca urmare difuzarea în țara noastră și a unor lucrări ale lui Vladimir Ilici Lenin. Una dintre acestea a fost «Dezvoltarea capitalismului în Rusia», apărută în 1899 la Petersburg. În diferitele sale lucrări, de înaltă ținută științifică, dovedind un larg orizont de cunoaștere și înțelegere a cerințelor dezvoltării societății omenesti, se pot întîlni deseori referiri la evenimentele din România. În 1905, cînd marinărilor revoluționari de pe crucișătorul «Potemkin» guvernul român le-a acordat azil politic, V. I. Lenin remarcă: «*Cît privește guvernul român, el a procedat just, ignorînd cererea de a considera pe matrozii răsculați drept delincvenți de drept comun. Ceea ce, de altfel, era și de așteptat de la guvernul unei națiuni care se respectă*».

În anul 1907, cînd în România flacăra revoltei țărănimii din greu asuprită a cuprins aproape întreaga țară, a avut loc la Stuttgart Congresul Internaționalei a II-a la care a participat și Lenin. Delegații mișcării socialiste din România — C. Racovski, N. D. Cocea, Alecu Constantinescu și Andrei Ionescu — au avut prilejul să-l cunoască pe Vladimir Ilici. La Congres, printre problemele discutate a fost și aceea referitoare la cruzimea cu care a fost înăbușită răscoala, în acest sens adoptîndu-se și o rezoluție intitulată: «*Împotriva prigonirilor din România*». Printre cei care au votat-o a fost și V. I. Lenin, asupra căruia făcuse o adîncă impresie această mare ridicare la luptă a țărănimii române. În lucrarea «Caiete despre imperialism», el scria: «*Răscoala țăranilor din România din 1907 (primăvara) a jucat același rol în ceea ce privește îmbunătățirea situației lor ca revoluția din 1905 — 1907 în Rusia*».

La un an după izbucnirea primului război mondial, în septembrie 1915, Partidul social-democrat din România a participat activ la pregătirea și organizarea Conferinței de la Zimmerwald, la care, în fruntea delegației ruse se afla V. I. Lenin. Rezoluția adoptată de conferință, cuprinzînd o serie de principii leniniste, a fost semnată și de reprezentantul P. S. D. din România.

O dovadă de apreciere a activității desfășurate de unii fruntași ai mișcării social-democrate din România o constituie și cartea poștală ilustrată pe care a primit-o C. Dobrogeanu-Gherea în 1910 de la Copenhaga, din partea unui grup de participanți la Congresul Internaționalei a II-a, purtînd următoarea dedicație: «*Bunului tovarăș și excelențului om Dobrogeanu-Gherea salut și frăție din partea Congresului internațional din Copenhaga*». Cartea poștală expusă în muzeu poartă semnăturile lui V. I. Lenin, C. Racovski, Roza Luxemburg, G. Plehanov și ale altor participanți.

Lenin a cunoscut și alți militanți socialiști români, cum rezultă dintr-o serie de mărturii documentare existente în muzeu. O scrisoare din anul 1911 adresată lui I. C. Frimu, secretar al Partidului social-democrat din România, atestă că Lenin îl ruga să intervină în favoarea a doi emigranți revoluționari ruși aflați în România, persecutați de patronul la care lucrau. «*De aceea vă rog, dragă tovarășe, să interveniți în această chestiune, care poate avea drept consecință extră-*

darea tovarășilor noștri. Primiți, vă rog, dragă tovarășe, salutările mele frățești». Semnează Lenin (VI. Ulianov).

Un eveniment de importanță mondială de care numele lui V. I. Lenin este indisolubil legat, îl constituie victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, moment care a marcat deschiderea unei epoci noi în istoria omenirii. Largul ecou produs în țara noastră de victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie este înfățișat în Muzeu prin numeroase materiale care demonstrează solidaritatea mișcării muncitorești din România, exprimată prin manifestații și demonstrații de masă, precum și prin participarea în mod nemijlocit a unui mare număr de voluntari la luptele pentru apărarea Puterii Sovietice. Este semnificativ faptul că în acea perioadă mulți români l-au cunoscut pe V. I. Lenin. Amintesc pe Mihai Gheorghiu-Bujor, Alexandru Dobrogeanu-Gherea sau I. Dic-Dicescu, care au lăsat bogate amintiri despre întâlnirile și discuțiile lor cu Lenin.

Anii 1918—1920, marcați de o creștere impetuoasă a avântului și combativității revoluționare, s-au caracterizat și printr-un proces profund și rapid de radicalizare în cadrul mișcării muncitorești din țara noastră. Operele lui V. I. Lenin, editate în această perioadă, au jucat un rol important în procesul de clarificare politică-ideologică a socialiștilor asupra necesității transformării partidului socialist în partid comunist și afilierea sa la Internaționala a III-a. Manifestul lansat și principiile adoptate la primul Congres al Internaționalei a III-a, au fost difuzate în publicații ale mișcării socialiste din țara noastră. Astfel a fost și broșura « Internaționala Comunistă », prefațată de Lenin, care a fost editată în 1920 în București de către Partidul Socialist.

La 1 iulie 1920 a apărut primul număr al revistei « Lupta de clasă », organ teoretic al partidului socialist și mai tirziu al P. C. R. În acest număr s-a publicat paragraful 2, capitolul V, din lucrarea lui V. I. Lenin « Statul și revoluția » sub titlul: « Trecerea de la capitalism la comunism ». Tot aceeași revistă (nr. 6, septembrie 1920) — cuprinde o parte din raportul prezentat de V. I. Lenin la al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Rus (bolșevic), publicat sub titlul: « Bolșevicii-comuniști și clasa fărănească de mijloc ». Alte lucrări ale lui Lenin traduse în limba română în acei ani: « Menirea tineretului comunist », broșură cuprinzând discursul lui rostit la al III-lea Congres al U. T. C. din Rusia; « Democrația burgheză și dictatura proletară », publicată în 1920 de Cercul de Editură Socialistă din București; « Eroii Internaționalei de la Berna », apărută în 1920; « Problemele Puterii Sovietelor » în aceeași editură; « Boala copilăriei comunismului » cu o introducere de Ion Pas și altele altele.

« Crearea partidului comunist pe baza ideilor înaintate ale marxism-leninismului, ca detașament de avangardă al clasei muncitoare, a reprezentat o etapă superioară în mișcarea revoluționară și democratică din România » — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu la a 45-a aniversare a creării Partidului Comunist Român.

Una din preocupările permanente ale P. C. R. a fost cristalizarea liniei generale politice, a tacticii și strategiei sale, avînd permanent în atenție necesitatea aplicării în viață a învățaturii leniniste. În această direcție, cu toate condițiile deosebit de grele ale ilegalității, s-a continuat activitatea de tipărire și răspindire a operelor clasicilor marxism-leninismului. Sub aspect legal sau ilegal, adesea cu coperți false, conspirative, au fost tipărite sau șapirografiate sute și sute de exemplare din operele lui V. I. Lenin.

În ianuarie 1924, moartea lui Vladimir Ilici a îndurerat întreaga omenire muncitoare. Pe prima pagină a ziarului « Socialismul » — organ al P. C. R. — din 27 ianuarie 1924, articolele semnate de D. Fabian, Al. Dobrogeanu-Gherea — militanți care l-au cunoscut pe Lenin — sînt unite sub titlul: « Tovarășul Lenin a murit. Dar Revoluția Proletară înaintează ».

Amintirea lui Lenin a rămas vie, a fost permanent prezentă, călăuzind lupta proletariatului. Lucrările lui au continuat să apară în diferite publicații. În revista « Cultura proletară », publicație legală a P. C. R., apar: « Una din problemele fundamentale ale revoluției » în 1926, « Viața și opera lui Lenin » — în 1927 și numeroase altele. Lucrări ca: « Imperialismul, stadiul cel mai înalt al capitalismului », « Ce-i de făcut? », « Un pas înainte, doi pași înapoi », « Statul și Revoluția » etc., au circulat printre deținuții comuniști și antifasciști din diferite închisori și mai ales la Doftana.

După 23 August 1944, în cei 25 de ani ai puterii populare, Partidul Comunist Român s-a preocupat în mod permanent de traducerea, editarea și răspindirea în țara noastră a bogatei opere teoretice a lui Vladimir Ilici Lenin, a acordat și acordă o mare atenție studierii învățaturii marxist-leniniste de către membrii de partid, de către masele largi populare.

Așa cum se poate vedea și din exponatele existente în Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, învățătura marxist-leninistă a fost permanent un far călăuzitor al întregii activități a Partidului Comunist Român în opera de construire a societății socialiste în țara noastră. De la Eliberare, în România au fost tipărite 169 de titluri din lucrările lui V. I. Lenin într-un tiraj de 6.400.000 exemplare, din 1960 începînd editarea operelor complete în 55 de volume.